

Указание за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на БНБ на информация
за статистика на дружества за секюритизация

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА
БНБ - 28304 / 10-03-2023

УТВЪРДИЛ: (подпис)

НИНА СТОЯНОВА
ПОДУПРАВИТЕЛ
РЪКОВОДИТЕЛ
УПРАВЛЕНИЕ „БАНКОВО“

УКАЗАНИЕ

**ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БНБ
НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СТАТИСТИКАТА НА ДРУЖЕСТВАТА ЗА
СЕКЮРИТИЗАЦИЯ**

март 2023 г.

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл. 1. Настоящото указание определя съдържанието, реда, методологическите и техническите изисквания за попълването и предоставянето на статистическите форми, които местните лица по чл. 4, т. 8 наричани по-долу „отчетните единици“ по Наредба № 17 на БНБ за паричната и лихвената статистика и статистиката на финансовите сметки (Наредбата) предоставят на БНБ за целите на съставянето на статистика на дружествата за секюритизация и за статистика на тримесечните финансови сметки.

Чл. 2. Получената по реда на Наредбата и настоящото указание статистическа информация се обработва и разпространява от дирекция “Статистика” в съответствие с *Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка* (и съответните изменения), чиито изисквания се отнасят и до националните централни банки от Европейската система на централните банки (ЕСЦБ).

ГЛАВА ВТОРА

Обхват на статистиката на дружествата за секюритизация

Чл. 3. Отчетните единици предоставят информация за балансово отчитаните показатели и свързаните с тях финансови потоци (финансови трансакции и отписвания по секюритизирани кредити).

ГЛАВА ТРЕТА

Методологически изисквания за отчитане на информацията

Чл. 4. (1) Отчетните единици предоставят данни за балансовите показатели от актива и пасива, в съответните структури по инструмент, матуритет, резидентност и институционален сектор на контрагента и на инициатора на кредита.

(2) По отношение на инструментите, в обхвата на статистиката се включват следните основни показатели: каса, депозити, репо-сделки, секюритизирани кредити, други секюритизирани активи, дългови ценни книжа, акции/дялове на фондове на паричния пазар, акции/дялове на инвестиционни фондове, акции и други капиталови инструменти,

*Указание за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на БНБ на информация
за статистика на дружества за секюритизация*

нефинансови активи, други активи, други пасиви, капитал и резерви. За част от тях се изисква по-подробна детайлизация, в съответствие с *Приложение 1 Методологически изисквания за съставяне на статистиката на дружествата за секюритизация* към настоящото указание.

(3) Финансовите активи и пасиви на отчетните единици се представят в структура по резидентност и сектор на институционалната единица – насрещна страна по сделката. Класификацията по сектор и резидентност се извършва съгласно инструкциите и дефинициите в *Секторен класификатор на институционалните единици* и списъците на избрани институционални единици, поддържани във връзка с тяхната секторизация.

(4) За целите на статистиката на дружествата за секюритизация, нерезидентният сектор се отчита и с детайлно разпределение по държави, принадлежащи към Еврозоната, ЕС, извън еврозоната и Други държави и международни организации. Отделно се идентифицират и отношенията с някои наднационални институции.

(5) Секюритизиранияте кредити и другите секюритизирани активи се представят и разпределение по сектор на инициатора – за резиденти и еврозоната идентично (сектор Парично-финансови институции (ПФИ); сектор Държавно управление; сектор Други финансови институции (ДФИ), инвестиционни фондове (ИФ), застрахователни дружества (ЗД) и пенсионни фондове (ПФ), общо и сектор Нефинансови предприятия (НФП)), а за останалите нерезиденти - всички сектори, общо.

(6) Финансовите активи и пасиви се представят според първоначално договорения им срок до падеж. Първоначално договореният срок на инструмента представлява периода от момента на неговото договаряне/емитиране до датата на пълното му погасяване/падежиране.

(7) Инструментите се отчитат в левовата им равностойност, без разпределение по валути.

Чл. 5. Дефинициите и обхвата на балансовите показатели са описани подробно в *Приложение 1 Методологически изисквания за съставяне на статистиката на дружества за секюритизация*.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Общи изисквания към данните за статистика на дружества за секюритизация

Чл. 6. При предоставяне на данните, отчетните единици спазват следните общи изисквания:

1. Всички отчетни форми се изготвят в хиляди лева, в цели числа (без десетичен разделител или дробна част). Докладват се само стойности, които след закръгление в хиляди лева са по-големи или равни на 1.

2. Финансовите активи и пасиви се отчитат на брутна база. Не се допуска нетирането им с други активи или пасиви.

3. Депозитите и кредитите, касата и другите активи/пасиви (с изключение на деривати) се посочват по номинална стойност. За останалите инструменти е препоръчително отчитането по пазарна или близка до нея стойност.

4. Начислените лихви се посочват отделно от инструмента, за който се отнасят. Те се отчитат като други активи/пасиви.

5. Отчитането на финансовите активи/пасиви и свързаните с тях потоци, се извършва към датата на сетълмент (момента на прехвърлянето на съответния актив/пасив, т.е. на възможността да бъдат упражнени правата върху него).

6. За целите на статистиката на дружества за секюритизация не се допуска предоставянето на информация на консолидирана основа с дъщерни предприятия и/или клонове на отчетната единица в чужбина, като взаимоотношенията с тях се отчитат според тяхната резидентност и секторна принадлежност.

ГЛАВА ПЕТА

Отчетни форми

Чл. 7. (1) Отчетните единици предоставят отчетните форми в съответствие с *Приложение 1 Методологически изисквания за съставяне на статистиката на дружества за секюритизация*, където са описани отчетните правила и особеностите за попълването им.

(2) Комплектът тримесечни отчетни форми включва:

1. Секторен тримесечен баланс на дружества за секюритизация (салда) - (FVC_Q_Stocks) [S];
2. Секторен тримесечен баланс на дружества за секюритизация (трансакции) - (FVC_Q_Stocks) [T];
3. Секюритизирани кредити на дружества за секюритизация (отписвания) - (FVC_Q_Loans) [W];
4. Други активи и други пасиви (салда) - (FVC_Q_OA_OL) [S].

Чл. 8. Предоставянето на отчетните форми по чл. 7 е задължително, независимо дали в рамките на отчетния период има събития, които да се отразят в нея или не.

ГЛАВА ШЕСТА

Предоставяне на информацията

Чл. 9. (1) Информацията по настоящото указание се предоставя в БНБ, управление „Банково“, дирекция „Статистика“, отдел „Парична и финансова статистика“ чрез разработената в БНБ „Информационна система за паричната статистика“ (ИСПС).

(2) Предоставянето на информация се извършва от упълномощени служители, чрез валидно Квалифицирано удостоверение за квалифициран електронен подпис (КУКЕП). За управление на достъпа до портала за подаване на данни в ИСПС от дружества за секюритизация се използват подадените заявления за достъп в Интегрираната статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ.

(3) В случай, че няма вече предоставен достъп до ИСИС, преди първото подаване на данни, съответните служители подават заявление за предоставяне на достъп до ИСИС по електронен път през системата. В заявленията в ИСИС, точка II, подточка „Достъп до отчетни форми по чл. 42 от Закона на БНБ и чл. 8 и чл. 10 от Валутния закон от следния тип“ се избира входна форма, наречена „Входни форми за ДФИ“. При наличие на пълен достъп до отчетни форми, упълномощеният служител получава възможност за достъп до „Публичен портал за подаване на данни от ДФИ в ИСПС“ (Портала), дори и ако този пълен достъп е получен със заявление, подадено и одобрено в ИСИС преди въвеждане на Портала на ИСПС в експлоатация.

(4) Достъпът до ИСИС се извършва съгласно *Указание за предоставяне на статистическа информация на БНБ по електронен път чрез Интегрирана статистическа информационна система (ИСИС) на БНБ.*

(5) Подадените по ал.3 документи се обработват от служители на БНБ в срок от 5 (пет) работни дни от получаването им в БНБ.

(6) При подаване на файлове с данни в Портала, те трябва да бъдат подписани с електронен подпис.

(7) За подаване на данните в ИСПС се поддържа само един формат на файл – Excel шаблон, който се изтегля от Портала. Контролът на информацията се извършва съгласно *Техническо ръководство за кодиране, контрол и трансфер на статистическа информацията в ИСПС от ДФИ.*

ГЛАВА СЕДМА

Изисквания към отчетните единици по отношение на управлението и контрола на данните

Чл. 10. (1) Отчетните единици осигуряват, че предоставянето на входящи данни се извършва по независим и безпристрастен начин и не е повлияно от съществуващи или потенциални конфликти на интереси, и въвеждат и поддържат ефективни системи и механизми за контрол, с които да гарантират целостта, достоверността и надеждността на всички предоставени данни по настоящото указание.

(2) За целите на ал. 1, отчетните единици приемат вътрешни правила, с които установяват:

1. процедура по предоставянето на данни, одобрена от управителния орган на отчетната единица. Процедурата следва да съдържа и предвидени действия по предоставянето на данните на БНБ в случай на извънредни обстоятелства;

2. механизми за контрол във връзка с това кой може да предоставя входящи данни, който да включва определяне на лицата, податели на входящи данни, както и алтернативни лица, поемащи тези функции, в случай че подателят на данни отсъства планирано или поради извънредни обстоятелства;

3. процедура за наблюдение и контрол на процеса на изпращане на данни, гарантираща навременното изпращане на достоверни и точни данни;

4. процедури и механизми за ефективно събиране на първичните данни и тяхното организиране в информационните системи на отчетните единици, които да позволяват навременното предаване на пълна, точна и достоверна статистическа информация;

(3) Отчетните единици осигуряват, че лицата, отговорни за подаването на входящите данни притежават необходимите знания и опит относно детайлите по данните, както и относно всички елементи и етапи от процеса по предоставяне на входящите данни.

(4) Отчетните единици въвеждат механизми и системи за съхраняването за подходящ срок на предоставените входящи данни, както и на данните за комуникацията и съобщенията във връзка с предоставянето на входящи данни.

(5) Предоставяните данни и прилаганите механизми и процедури по ал. 2 – 4 подлежат на периодичен вътрешен преглед от отчетната единица.

(6) БНБ може да изисква да ѝ бъдат предоставяни вътрешните правила по този член, както и да прави препоръки за тяхното подобряване.

Чл. 11. При предоставянето на данните на БНБ, подателите им осигуряват, че:

1. отчетните форми съдържат вярна и пълна информация и отговарят на определенията и изискванията от настоящото указание;

2. отчетните форми се подават своевременно и в рамките на сроковете, определени съгласно Наредба № 17 на БНБ;

3. отчетните форми се изготвят и подават съгласно методологическите и техническите изисквания, определени в настоящото указание;

4. в случай на констатирани грешки, промени и несъответствия в предоставените входящи данни предоставят коригирани входящи данни;

5. достъпът до Системата се осъществява само от оторизираните за това лица, при спазване на съответните мерки за сигурност.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Неразделна част от настоящото Указание са:

1. *Приложение 1 Методологически изисквания за съставяне на статистика на дружествата за секюритизация;*
2. *Отчетни форми (FVC-S-Q_pack_v1.xls);*
3. *Техническо ръководство за кодиране, контрол и трансфер на статистическа информацията в ИСПС от ДФИ;*
4. *Секторен класификатор на институционалните единици.*

§ 2. Настоящото Указание е съобразено със следните нормативни документи и статистически стандарти:

- Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка, изменен с Регламент (ЕО) № 951/2009 на Съвета от 9 октомври 2009;
- Регламент (ЕО) № 1075/2013 на Европейската централна банка от 18 октомври 2013 г. относно статистиката на активите и пасивите на дружествата със специална инвестиционна цел, занимаващи се със секюритизационни трансакции (ЕЦБ/2013/40);
- Насоки (ЕС) 2021/831 на Европейската централна банка от 26 март 2021 година относно отчитаната статистическа информация за финансови посредници, различни от парично-финансови институции (ЕЦБ/2021/12);
- Европейската система от национални и регионални сметки, ревизия 2010 г. (ЕСС 2010);
- Закон за счетоводството;
- Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация;
- Валутен закон;
- Закон за електронното управление;

*Указание за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на БНБ на информация
за статистика на дружества за секюритизация*

- Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги;
- Закон за електронната идентификация;
- Закон за защита на личните данни.

§ 3. Настоящото Указание е утвърдено от подуправителя, ръководещ управление „Банково“, на основание чл. 25, ал. 1 от Наредба № 17 на БНБ от 29 март 2018 г. за паричната и лихвената статистика на финансовите сметки.

Приложение 1

Методологически изисквания за съставяне на статистиката на дружества за секюритизация

I. Общи положения

За статистически цели дружествата за секюритизация предоставят следните типове данни: салда, нетни финансови трансакции и отписвания. Данните за салдата се отнасят до размера на активите и пасивите към края на отчетния период. Данните за трансакции представят промените, настъпили в стойността на балансовите позиции през отчетния период, които се дължат на нетни финансови трансакции по всички инструменти от статистическия баланс, извършени през отчетния период. Данните за отписвания се отнасят до извършените през съответния период отписвания/намаления на стойността по главници на секюритизирани кредити през отчетния период.

В следващите точки са описани обхвата, отчетните правила и особености за попълване на съответните отчетни форми за дружества за секюритизация.

II. Отчетна форма „Секторен тримесечен баланс на дружества за секюритизация (салда) – FVC_Q_Stocks_S

Отчетната форма „Секторен тримесечен баланс“ (салда) представя информация за размера на балансовите активи и пасиви на дружества за секюритизация с разпределение по инструмент, матуритет, резидентност и сектор на насрещната страна по сделката и на инициатора на кредита, с тримесечна честота.

Актив

- 1. Каса** – посочва се левовата равностойност на паричните средства, които отчетните единици притежават в наличност към края на отчетния период, секторно неклаифицирани.
- 2. Депозити** – показателят обхваща овърнайт депозитите, депозитите с договорен матуритет и депозитите, договорени за ползване след предизвестие. Те се отчитат по номинална стойност, без да се включват начислените по тях лихви. Начислените

лихви се посочват в показател *Други активи* (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).

- ✓ Овърнайт-депозити - състоят се от депозити до 1 ден и безсрочни прехвърляеми депозити, както следва:
 - *депозити до 1 ден* - непрехвърляеми депозити, които могат да се превърнат в брой без каквато и да е санкция или ограничение, в работния ден следващ този, в който депозитът е направен;
 - *безсрочни депозити* - прехвърляеми депозити, които могат незабавно да бъдат изплатени в наличност и/или суми по тях да бъдат преведени въз основа на банково нареждане, чек, дебитна операция и други подобни средства, без ограничения или санкции. Включват средства по разплащателни сметки, както и депозити, открити без договорен срок за теглене.
- ✓ Депозити с договорен матуритет - това са депозити, които не са незабавно на разположение, тъй като имат договорен срок или други ограничения при ползването им. Тези депозити не могат да се използват за извършване на плащания и не са конвертируеми в пари в брой без значимо ограничение или санкция.
- ✓ Депозити, договорени за ползване след предизвестие - това са непрехвърляеми депозити без договорен матуритет, които не могат да бъдат изплащани в пари в наличност без период на предизвестие. Тук се включват:
 - непрехвърляеми депозити без определен матуритет, които не могат да бъдат конвертирани в пари в брой без период на предизвестие. Конвертирането в пари в брой не е възможно или е възможно преди срока на предизвестieto, но с някаква санкция;
 - непрехвърляеми депозити, които са с фиксиран матуритет, но конвертирането им в пари в брой преди настъпването на матуритета им е възможно само срещу предизвестие.

Овърнайт-депозитите, депозитите, с договорен матуритет и тези, договорени с предизвестие се отчитат общо с разпределение по резидентност и сектор и по матуритет.

- 3. Секюритизирани кредити** – В показателя се отчитат кредити придобити чрез секюритизация от отчетната единица от инициатора. Кредитите обикновено се

оформят с непрехвърляем документ (договор) и носят доход под формата на лихва. В обхвата на показателя се включват придобитите договори по финансов лизинг, кредитите, които представляват лоши дългове, все още непогасени или неотписани кредити, подчинен срочен дълг под формата на кредити и притежаваните непрехвърляеми ценни книжа. Кредитите се отчитат по номинална стойност - главницата, преди изваждане на провизиите и без да са взети предвид таксите. Провизиите по предоставените кредити се отчитат в показател *Други пасиви*, а начислените лихви и такси се отчитат в показател *Други активи*. Провизиите, начислените лихви и такси се посочват допълнително и в отчетна форма „Други активи и други пасиви“ (за детайлни указания виж т.V). Секюритизираните кредити се отчитат по номинална стойност, дори и ако са закупени от инициатора на различна цена, като разликата между двете следва да се отчита в показател *Други пасиви*. Кредитите се посочват с разбивка по матуритет, с разпределение според резидентността и сектор на кредитополучателя и на инициатора на кредитите. Отчита се първоначално договорения матуритет на кредита, фиксиран в момента на отпускането му.

4. **Репо-сделки** - сделки, при които има покупка на ценни книжа при споразумение купувачът да продаде ценните книжа на първоначалния продавач на бъдеща дата по определена цена. Репо-сделките по принцип са краткосрочни инструменти и са свързани с управлението на краткосрочната ликвидност и представляват предоставените от отчетната единица парични средства по споразумения с твърд ангажимент за обратно изкупуване, които са обезпечени с ценни книжа, включително вътрешно-груповите репо-сделки. Включват се и: а) суми, предоставени срещу ценни книжа, прехвърлени временно на трето лице под формата на отдадени на кредит ценни книжа срещу парично обезпечение (securities lending against cash collateral) и б) суми, предоставени срещу ценни книжа, прехвърлени временно на трето лице под формата на споразумение за продажба/обратно изкупуване (sale/buy-back agreement). Репо сделките се отчитат с разпределение по резидентност и сектор, без начислените лихви по тях. Начислените лихви се отчитат в показател *Други активи* (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).
5. **Други секюритизирани активи** – включват се всички секюритизирани активи, които не попадат в обхвата на секюритизираните кредити или на секюритизираните дългови ценни книжа, като например данъчни вземания или вземания по търговски

кредити. Те се посочват с разпределение по резидентност и сектор на контрагента и на инициатора на кредитите. Начислените лихви се отчитат в показател *Други активи* (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).

- 6. Дългови ценни книжа** - Включват се притежаваните ценните книжа, отговарящи едновременно на следните условия: да са търгуеми прехвърляеми права; да не осигуряват на притежателите им права на собственост върху предприятието-емитент; да дават на притежателя им безусловно право на фиксиран или договорно определен доход под формата на купонни плащания и/или изплащане на фиксирана сума на определени дати или започваща от дата, определена при емисията.

Обхващат:

- облигации;
- вземания по подчинен срочен дълг, издаден под формата на ценни книжа;
- облигации, издадени в резултат на секюритизация на финансови активи;
- търговски ценни книжа, които са търгуеми;
- банкови и собствени акцепти, които могат да бъдат търгувани и се търгуват на регулирани вторични пазари;
- компенсаторни инструменти;
- други подобни търгуеми ценни книжа.

Дългови ценните книжа се отчитат:

- общо за резиденти и общо за нерезиденти, без допълнително секторно разпределение - стойностите, подадени във форма „Секторен тримесечен баланс“ следва да се равняват с агрегираните стойности, за съответните дългови инструменти, изчислени от БНБ на база информацията, подадена във *Форма DR*. Ценни книжа, държани от подотчетното лице в собствен портфейл (по чл. 9, ал. 9 от Наредба № 27 на БНБ) и други официални източници на данни (напр. Централизираната база данни за ценни книжа на ЕСЦБ (CSDB)) към края на съответното тримесечие;
- без начислените лихви – те се отчитат в позиция „Други активи“ (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).

- 7. Акции/дялове на фондове на паричния пазар** - В показателя се включват държаните акции/дялове, емитирани от фондове на паричния пазар, както са определени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1071/2013 (ЕЦБ/2013/33).

Акции/дялове на фондове на паричния пазар се отчитат:

- общо за резиденти и общо за нерезиденти, без допълнително секторно разпределение - стойностите, подадени във форма „Секторен тримесечен баланс“ следва да се равняват с агрегираните стойности, за съответните инструменти, изчислени от БНБ на база информацията, подадена във *Форма DR. Ценни книжа, държани от подотчетното лице в собствен портфейл* (по чл. 9, ал. 9 от Наредба № 27 на БНБ) и други официални източници на данни (напр. Централизираната база данни за ценни книжа на ЕСЦБ (CSDB)) към края на съответното тримесечие;

8. Акции/дялове на инвестиционни фондове - Притежаваните акции/дялове, които са емитирани от инвестиционни фондове. Последните са определени в член 1 от Регламент (ЕС) № 1073/2013 (ЕЦБ/2013/38) и представляват колективни инвестиционни предприятия, инвестиращи във финансови и/или нефинансови активи, доколкото целта е инвестирането на капитал, привлечен чрез публично предлагане.

Акции/дялове на инвестиционни фондове се отчитат:

- общо за резиденти и общо за нерезиденти, без допълнително секторно разпределение - стойностите, подадени във форма „Секторен тримесечен баланс“ следва да се равняват с агрегираните стойности, за съответните инструменти, изчислени от БНБ на база информацията, подадена във *Форма DR. Ценни книжа, държани от подотчетното лице в собствен портфейл* (по чл. 9, ал. 9 от Наредба № 27 на БНБ) и други официални източници на данни (напр. Централизираната база данни за ценни книжа на ЕСЦБ (CSDB)) към края на съответното тримесечие.

9. Акции и други капиталови инструменти - Активи, осигуряващи на притежателя им дял в капитала на предприятието и права на собственост – право на участие в управлението му, право за получаване на доходи и право на ликвидационен дял в случай на ликвидация. Обикновено са издадени под формата на акции, дялове, депозитарни разписки или други подобни документи. Отчитат се с разпределение на котираните, некотираните и други капиталови инструменти. *Котираните* са акциите, които се търгуват на официална фондова борса или друга форма на вторичен пазар. *Некотираните* са акциите, които не са котираните на официален пазар. *Други капиталови инструменти* включват всички останали капиталови инструменти, различни от акции, които не попадат в обхвата на котираните и некотираните акции напр. такива, които са издадени

от компании, учредени под формата на дружества с ограничена отговорност или кооперации, капиталови инструменти в чуждестранни клонове и др.

Отчитат се както следва:

- за *котиран* и *некотиран* акции - общо за резиденти и общо за нерезиденти, без допълнително секторно разпределение - стойностите, подадени във форма „Секторен тримесечен баланс“ следва да се равняват с агрегираните стойности, за съответните инструменти, изчислени от БНБ на база информацията, подадена във Форма DR. Ценни книжа, държани от подотчетното лице в собствен портфейл (по чл. 9, ал. 9 от Наредба № 27 на БНБ) и други официални източници на данни (напр. Централизираната база данни за ценни книжа на ЕСЦБ (CSDB)) към края на съответното тримесечие;
- *други капиталови инструменти*:
 - по номинална стойност;
 - с разпределение по резидентност и сектори.

10. Нефинансови активи - движими или недвижими нефинансови активи, включително дълготрайни материални активи, различни от финансови активи. Нефинансовите активи се отчитат бруто, като начислената амортизация се отнася в позиция *Други пасиви*, без разпределение по сектори и без матуритетна структура. Включват инвестиционните имоти (земя и сгради), нефинансовите нематериални активи (продукти от научна и развойна дейност, оборудване, софтуер, патенти, лицензи, фирмени марки, търговски права, репутация) и материалните активи. Доходът от инвестиционни имоти се отчита в *Други активи* (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).

11. Други активи - Показателят *Други активи* включва под-показателите финансови деривати и други остатъчни (финансови активи), неклассифицирани в останалите позиции на баланса. Отчитат се с разпределение по резидентност и сектор (вкл. секторно неклассифицирани). Начислените лихви се отчитат в показател *Други активи* (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).

Пасив

12. Репо-сделки – показателят включва сделки, при които има покупка на ценни книжа при споразумение купувачът да продаде ценните книжа на първоначалния продавач на

бъдеща дата по определена цена. Репо-сделките по принцип са краткосрочни инструменти и са свързани с управлението на краткосрочната ликвидност и представляват предоставените от отчетната единица парични средства по споразумения с твърд ангажимент за обратно изкупуване, които са обезпечени с ценни книжа, включително вътрешно-груповите репо-сделки. Включват се и: а) суми, предоставени срещу ценни книжа, прехвърлени временно на трето лице под формата на отдадени на кредит ценни книжа срещу парично обезпечение (securities lending against cash collateral) и б) суми, предоставени срещу ценни книжа, прехвърлени временно на трето лице под формата на споразумение за продажба/обратно изкупуване (sale/buy-back agreement). Репо сделките се отчитат с разпределение по резидентност и сектор, без начислените лихви по тях. Начислените лихви се отчитат в показател *Други пасиви* (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).

13. Кредити – Суми, които се дължат от дружеството на кредитори и които са различни от тези, произтичащи от емитирането на прехвърляеми ценни книжа. Показателят включва кредити, непрехвърляеми ценни книжа, подчинения срочен дълг с кредитен характер и други. Кредитите се отчитат по номинална стойност, с разбивка по резидентност, сектори и матуритет, без начислените лихви по тях. Начислените лихви се отчитат в позиция *Други пасиви* (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).

14. Издадени дългови ценни книжа - включва задължения по издадени от дружеството търгуеми дългови ценни книжа. Те са свободно прехвърляеми ценни книжа, за които не съществуват законови, институционални или забрани от друго естество за прехвърлянето им и които се търгуват на вторични пазари.

Издадените дългови ценни книжа се отчитат:

- общо за резиденти и общо за нерезиденти, без допълнително секторно разпределение - стойностите, подадени във форма „Секторен тримесечен баланс“ следва да се равняват с агрегираните стойности, за съответните дългови инструменти, изчислени от БНБ на база информацията, подадена във *Форма DR. Ценни книжа, държани от подотчетното лице в собствен портфейл* (по чл. 9, ал. 9 от Наредба № 27 на БНБ) и други официални източници на данни (напр. Централизираната база данни за ценни книжа на ЕСЦБ (CSDB)) към края на съответното тримесечие;

- без начислените лихви по тях. Последните се отчитат в позиция *Други пасиви* (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).

15. Капитал и резерви – посочва се размерът на собствения капитал към края на отчетното тримесечие, в следната структура:

- 15.1. *Основен капитал* – включва емитирания капитал, включително премийните резерви. Посочва се с разпределение по резидентност и сектор;
- 15.2. *Резерви* – включва преоценъчни резерви, други оценъчни разлики и други позиции, класифицирани като резерви. Отчитат се секторно неклассифицирани;
- 15.3. *Финансов резултат* – включва дохода от текущата година в съответствие с Отчета за приходите и разходите. Отчита се секторно неклассифициран;
- 15.4. *Неразпределена печалба/непокрита загуба от минали години* – посочва се секторно неклассифицирана.

16. Други пасиви - Показателят *Други пасиви* включва под-показателите деривати с отрицателна пазарна стойност и други остатъчни (финансови) пасиви. Отчитат се с разпределение по резидентност и сектор (вкл. секторно неклассифицирани). Начислените лихви се отчитат в показател *Други активи* (вкл. в отчетна форма „Други активи и пасиви“).

III. Отчетна форма „Секторен тримесечен баланс на дружества за секюритизация (трансакции) – FCL_Q_Stocks_[T]“

Трансакции се подават в отчетна форма „Секторен тримесечен баланс на дружества за секюритизация“ с тип на данни Т. Отчетната форма предоставят детайлна информация за сумата на нетните финансовите трансакции по всички инструменти от статистическия баланс, които са извършени през отчетния период. Финансовите трансакции се дефинират като нетно придобиване на финансови активи или нетно поемане на задължения за всеки вид финансов инструмент.

Трансакциите с инструменти от актива се оценяват по стойността на придобиване, а тези с инструменти от пасива по стойността на която са създадени, ликвидирани или разменени.

При изчисляването на нетните финансови трансакции се спазват следните принципи:

- Създаването, новата емисия, придобиването на инструменти от баланса се отчитат със знак (+);

- Продажбата, падежът, погасяването, обратното изкупуване се отчитат със знак (-).

Нетни финансови трансакции са също:

- замяна на вземане по кредити с вземания по ценни книжа – замяната винаги се счита за финансова трансакция;
- поемането на дълг от правителството в случаите, когато последното замества дадено предприятие като дебитор по кредит, отпуснат от отчетна единица;
- опрощаването на дълг;
- промяната в инструменталната категория, матуритета, валутата или други условия на предоставен депозит или получен кредит, когато тази промяна не е вследствие на допусната грешка или промяна в методологията на отчитане, а в следствие например на предоговаряне;
- рефинансирането на кредит;
- конвертирането на дългови ценни книжа в акции;
- създаването на ново дружество, специализирано в кредитиране или доброволната му ликвидация;
- когато дружество напуска или влиза в обхвата на подсектор „ДСИЦ“ (напр. при придобиването му от кредитна институция).

Отписванията/намаленията на стойността на кредитите, промените в стойността на ценните книжа, валутните преоценки, както и прекласификациите¹ не се третираат като финансови трансакции.

IV. Отчетна форма „Секюритизирани кредити на дружества за секюритизация“ (отписвания) - (FVC_Q_Loans) [W]

Целта на отчетната форма е да предостави информация за промените през отчетния период в балансовата стойност на секюритизираните кредити, които не се дължат на финансови трансакции, а са причинени от отписване/намаление на стойността на кредита. Отписванията/намаленията на стойността, които са извършени в момента на

¹ Прекласификации на активи и пасиви могат да възникнат в следствие на промяна на секторната класификация на клиент, промяна в инструменталната категория вследствие на законови промени или промени в отчетните правила, промяна в отчитането на даден актив или пасив вследствие на отстранени грешки през отчетния период и други.

трансфера/прехвърлянето на кредита, също се докладват като отписванията по секюритизирани кредити.

Данните за отписванията по договорите за секюритизирани кредити се отчитат с идентична матуритетна структура, както за показател „Секюритизирани кредити“ в отчетна форма „Секторен тримесечен баланс“.

Отписвания се подават с тип на данните W, с отрицателен знак (-).

V. Отчетна форма „Други активи и други пасиви (салда) - (FVC_Q_OA_OL) [S]

Във формата се посочва детайлна информация за другите финансови активи и пасиви и за начислените лихви по инструментите от актива и пасива на баланса към края на отчетния период. Данните за другите активи и пасиви, вкл. начислените лихви се отчитат с идентични разпределения по сектор и резидентност, както за останалите балансови показатели в отчетна форма „Секторен тримесечен баланс“.

Данните в отчетната форма се подават с тип на данните S и могат да бъдат с положителен или отрицателен знак.

Показателят „Други активи“ е остатъчна категория в актива на баланса, дефиниран като финансови активи, невяключени другаде, с разпределение по резидентност и сектор. Той включва:

- *вземания по начислени лихви* - лихви, дължими към отчетната дата, но не платими до определена бъдеща дата. В позицията се включват всички балансово отчитани лихви по съответните показатели от актива;
- *деривати с положителна пазарна стойност* - в тази позиция се записва брутната положителна пазарна стойност на всички балансово отчитани деривати, притежавани от институцията. Не се допуска нетиране на положителна с отрицателна пазарна стойност;
- *дивиденди за получаване* – посочват се начислените на отчетната единица дивиденди за получаване към края на отчетния период;
- *други остатъчни активи* – включват салда по транзитни сметки и разчетни сметки (например средства, очакващи инвестиране, трансфер или сетълмент); търговски кредити и аванси, произтичащи от прякото разсрочване на плащане от страна на доставчици за операции със стоки и услуги, и авансови плащания за работа, която е в

процес на изпълнение; салда по сметки, несвързани с основната дейност (напр. данъци, социални плащания, разходи за бъдещи периоди, доход от инвестиционни имоти) и др.

Показателят „Други пасиви” е остатъчна категория в пасива на баланса, дефиниран като финансови пасиви, невяклучени другаде, с разпределение по резидентност и сектор. Той вклучва:

- *задължения по начислени лихви* - лихви, дължими към отчетната дата, но не платими до определена бъдеща дата. В позицията се вклучват всички балансово отчитани лихви по съответните показатели от пасива;
- *провизии* – тук се отчитат натрупаните начисления във връзка с обезценка (вкл. разликата между номиналната и покупната цена на секюритизирани кредити), както и провизиите, признати за пасиви съгласно *МСФО 9* и нормативната уредба в страната. За целите на статистиката провизируемите активи са показани на брутна база, а натрупаните начисления във връзка с обезценка са вклучени в позицията „Други пасиви”, разпределени по сектори. Натрупаните начисления във връзка с обезценка по условните задължения, отчетени като задбалансови позиции и други провизии признати като пасиви (*МСС 37*), се отчитат като секторно неклассифицирани;
- *деривати с отрицателна пазарна стойност* - в тази позиция се записва брутната отрицателна пазарна стойност на всички балансово отчитани деривати, притежавани от институцията. Не се допуска нетиране на положителна с отрицателна пазарна стойност;
- *дивиденди за изплащане* – посочват се начислените на отчетната единица дивиденди за изплащане към нейните акционери към края на отчетния период;
- *други остатъчни пасиви* – вклучват салда по транзитни сметки и разчетни сметки (например средства, очакващи инвестиране, трансфер или сетълмент); търговски кредити и аванси, произтичащи от прякото разсрочване на плащане на купувачи/кредитори за операции със стоки и услуги, и авансови плащания за работа, която е в процес на изпълнение; салда по сметки, несвързани с основната дейност (напр. данъци; социални вноски; заплати; приходи за бъдещи периоди;

*Указание за определяне на съдържанието и реда за предоставяне на БНБ на информация
за статистика на дружества за секюритизация*

неамортизирани такси по кредити; финансираня, задължения по договори за лизинг, съгласно МСФО 16) и др.